

11. Edificis de la dependència mercantil

La Cooperativa de Cases Barates de la Dependència Mercantil, conformada per empleats que treballaven en el sector del comerç, es va constituir en 1921.

La cooperativa adquirí terrenys d'horta a Patraix, vora l'actual carrer de l'Arxiduc Carles, per a construir-hi un barri d'habitatges unifamiliars de dos plantes amb jardí.

Estos primers unifamiliars construïts en les dècades dels vint i trenta anaren desapareixent amb el desenvolupament urbanístic de la segona meitat del segle XX, i hui només hi ha algunes mostres aïllades en els carrers de Mariano Ribera, de Xelva i d'Albaida.

Ja conculsa la Guerra Civil, en la dècada dels quaranta, la cooperativa promogué la construcció de blocs de finques en el carrer de l'Arxiduc Carles, 8 a 20, cantonada als carrers d'Énguera i de Xiva.

L'arquitecte, Vicente Monfort Romero, incorporà torres d'estil valencià, miradors, arcades, balustres, gerros i panells amb representacions d'escenes valencianes en els portals.

Hi destaca, en particular, una rèplica del Mercuri volador de Giambologna (símbol del comerç) en el xamfrà del carrer de l'Arxiduc Carles amb el carrer de Xiva.

Posteriorment s'executà un segon edifici en l'avinguda del Cid cantó amb Arxiduc Carles i Xiva, de l'obra del qual es feu càrrec José E. Zanón Galán després de la defunció de Monfort. L'esquema compositiu era similar, amb

cossos en voladís i torres d'estil valencià, encara que el resultat va ser inferior. Este segon edifici es conclogué en 1958.

El carrer de l'Arxiduc Carles, hui una de les vies més importants de la ciutat, que la posa en comunicació amb l'autovia de Picanya i Torrent, va substituir funcionalment en el segle XX a l'antic camí de Torrent, que seguia el recorregut dels actuals carrers Maestro Bellver, Enrique Olmos, Pintor Pascual Capuz i Alqueria de Benlloch.

Aquell antic camí va constituir des de l'Edat mitjana i durant segles una de les vies de comunicació més utilitzades de l'entorn de la ciutat, sempre plena de carros i carretes de llauradors, que va inspirar aquesta dita:

“Al camí vell de Torrent tot són clots i ‘carrilaes’; els pessetes i l’or
‘pa’ els xiquetes més ‘templaes’”

Informació general

Adreça: Arxiduc Carles amb Xiva.

Accessibilitat

Accés: carrer accessible mitjançant una vorera amb rebaix.

Aparcament: plaça PMR pròxima al carrer de l'Arxiduc Carles, 25; carrer de Xelva, 9 i 14; carrer de Xiva, 31 i 58.

